

terwijl *Enochrus affinis* vooral in het diluviale oosten en zuiden voorkomt. *Enochrus coarctatus* komt vooral in het westen en de meer eutrofe wateren in het oosten voor.

De oudste vondsten van *Enochrus isotae* dateren uit de vorige eeuw (Amby en St. Pieter, leg. Maurissen). Van de eerste helft van deze eeuw zijn slechts twee exemplaren bekend (Den Bosch, 1905 en Haamstede, 1935). De overige vondsten zijn van de laatste 20 jaar van de volgende plaatsen: Oostvoorne, 15 exemplaren, Breda, 1 exemplaar en Echt, 10 exemplaren. De conclusie, dat *Enochrus isotae* in Nederland tamelijk zeldzaam is, maar plaatselijk algemeen voorkomt, lijkt gerechtvaardigd. Het grote aantal recente vondsten lijkt er op te wijzen, dat de soort zich uitbreidt.

Oecologie. — Het duingebied op Oostvoorne vormt een goede habitat voor *Enochrus isotae*. Van B. J. van Vondel ontving ik gegevens over de vindplaats bij het Sipkesslag waar hij op 19.III.1983 een ♂ verzamelde. Het betreft een semipermanente duinplas van ongeveer 15 cm diep met riet langs de oever. De begeleidende waterkeverfauna bestond uit *Copelatus haemorrhoidalis* (Fabricius), *Hydroporus dorsalis* (Fabricius), *Hydroporus tristis* (Paykull), *Bidesus unistriatus* (Schrank) en *Ochthebius minimus* (Fabricius).

Tot slot wil ik drs. J. Huijbregts, Leiden, bedanken voor het kritisch doornemen van dit artikel, en drs. J. Krikken, Leiden, B. Brugge, Amsterdam en B. van Vondel, Hendrik Ido Ambacht voor het lenen van materiaal.

LITERATUUR

- Everts, E., 1924. Vierde vervolg op het aanhangsel in Coleoptera Neerlandica III: (Nieuwe vondsten voor de Nederlandsche Coleopterenfauna XLII). — *Ent. Ber., Amst.* 6: 277-285.
- Foster, G. N., 1984. Notes on *Enochrus* subgenus *Methydrus* Rey (Coleoptera: Hydrophilidae), including a species new to Britain. — *Entomologist's Gaz.* 35: 25-29, 9 figs.
- Hebauer, F., 1981. *Enochrus* (*Methydrus*) *isotae* sp. n., eine neue Hydrophiliden-Art aus Jugoslawien. — *Entomol. Blätter* 77 (3): 137-139, 3 fig.

Hemsterhuisstraat 2E, 2513 RD 's-Gravenhage

MEER GEGEVENS OVER *UDEA LUTEALIS* (HÜBNER) (LEPIDOPTERA: PYRALIDAE). In mijn artikel over deze soort in *Ent. Ber., Amst.* 45: 6-8 (1.I.1985) schreef ik, dat volgens de heer G. Swoboda in Leverkusen er in het aangrenzende Duitse gebied geen belangstelling is voor Microlepidoptera en er daarom ook geen gegevens over het voorkomen van *lutealis* in dat gebied beschikbaar waren. Intussen is hij verder gaan informeren en zo kreeg ik eind december een brief van de heer H. Kinkler, ook te Leverkusen, waarin hij mij zijn ervaringen met de soort meedeelde.

In de periode 1980-1984 verzamelde de heer Kinkler in totaal 19 exemplaren van *lutealis*, de meeste in de Eifel, maar in 1984 ook twee te Leverkusen. Vóór 1980 was de vlinder er in elk geval veel zeldzamer. In een collectie te Essen trof hij drie exemplaren aan die daar in de jaren 1979-1983 gevangen waren, terwijl *lutealis* er nooit eerder aangetroffen was. Uit het gebied om Dortmund en Hagen werd *lutealis* in 1974 als nieuwe aanwinst gemeld.

Deze gegevens gecombineerd met de Nederlandse doen eerder denken aan een soort die zijn territorium tracht uit te breiden dan aan een migrant. Of het *lutealis* zal lukken hier stand te houden zal de toekomst moeten leren. Maar daarvoor is het nodig dat alle waarnemingen en vangsten nauwkeurig geregistreerd worden, ook in de komende jaren.

B. J. Lempke, Plantage Middenlaan 64, 1018 DH Amsterdam.